

I. VIRÁGKALENDÁRIUM: Nyárvége a hegyi réteken
27p/
a) Nevezd meg a képen látható növényfajokat! (5)

		
1.	2.	3.
		
4.	5.	

b) Párosítsd a fajokat a rájuk jellemző leírással! Válaszodat (a sorszámot) a rubrikába írd! (22)

a	Elnevezése egy legendához kapcsolódik.	
b	Fakó, fehéreskék harangvirágféle, amely nyár derekától virágzik a hegyi réteken. Védett.	
c	Ritkább és nyúlankább hegyi rokonánál, pártája kisebb, színe inkább pirosasba hajló, hajtásrendszere pedig kevésbé bokrosodik.	
d	Védett. Augusztustól virágzik ez az alacsony, dús virágú kis tárnicsféle. Mindössze 15-30 cm-re megnövő bokrocskái gyakran alig emelkednek ki a hegyi rét pázsitfűvei közül.	
e	Akár egyméteres magasságot is elérő törékeny, évelő növényünk. Tőálló levelei hosszú levélnyéllel kapcsolódnak, kerekdedek, szíves vállúak.	
f	Nyár derekától szeptember végéig virágzik. 30-40 cm-re megnövő, erős szárú, évelő növény.	
g	A nyári és a kora őszi irtásrétek elegáns ékessége már messziről felhívja magára a figyelmet.	
h	A száron lévő levelek elliptikusak, hosszúkás lándzsásak, fűrészes szélűek.	
i	Hajtásrendszere elágazó, lomblevelei átellenes állásúak, vagyis a száron kétoldalt, egymással szemben állnak.	
j	Hegyvidéki faj, hazánkban csak a Zempléni-hegységben, a Bükkben és az Alpokalján találkozhatunk vele. Földfelszín alatti hajtása – gyöktörzse- ikergumós, ebből fejlődik a méteres magasságot is meghaladó vékony szára.	
k	A virágok csengettyűszerűen lefelé néznek, hosszú, laza bugavirágzatban állnak. Július közepétől októberig virágzik.	
l	Lomblevelei jellegzetesek, mélyen, egészen a tövükig tenyeresen szeldeltek, a levélhasábok keskenyek.	
m	A levélnyél rövid, a levéllemezek hegyesek, válluk széles.	
n	Hazánkban szórványosan fordul elő, csak a Zempléni-hegységből, az Aggteleki-hegységből és a Bakonyból ismerjük. Az Alföldről mindössze két lelőhely-adata van.	
o	Júliustól hozza élénk kék színű, kétoldalian részarányos virágait, melyek alakja római sisakra emlékeztet.	
p	Öt szíromlevélből álló virágaiban a szíromlevelek a tövükön összenőttek, felül a cimpák kihajlanak, tövük jellegzetesen rojtos. Az egyes cimpák 10-15 mm hosszúak, színük sötét lilásrózsaszín.	
q	Lomblevelei tömött egymásutánban átellenesen állnak. Jellegzetes jegye, hogy a levéllemezekben három ér jól kiemelkedik, és ívelt csúcsra futó.	
r	Az egész növény erősen mérgező, mégis régebben gyógynövényként gyűjtötték. Alkaloidja, az aconitin, ami egykor a népi szívgyógyszerek és a reumatikus fájdalmakra javallott készítmények egyik alapanyaga volt. Védett növény.	
s	Virágai aprók, a szár felső részén elhelyezkedő levelek tövében fejlődnek. A szirmok színe kék, a tövükön összenőttek. A levélcimpák száma négy.	
t	Elsősorban hegyvidékeinkre jellemző, de előkerült a Hanságból és a Szigetközéből is. Sajnos, számos régebbi élőhelyéről eltűnt.	
u	Hegyvidéken az egész országban előfordul a Mecsektől a Dunántúli-középhegységen keresztül végig az Északi-középhegységben is. Ismerjük az Őrségből és az Alföld néhány pontjáról is.	
v	Csak a Bükk és az Aggteleki-karszt hegyi rétjein, szőrfüves gyepeiben fordul elő.	

1. Hol helyezkedik el ez a terület? Milyen fő felszínformák alkotják? Mik vettek részt a kialakításában? (4)

2. Milyen kőzet fedi a területet? Milyen eredetű? (2)

3. Milyen kisebb-nagyobb felszínformák képződtek rajta-belőle? Mik alakították ezeket ki? (6)

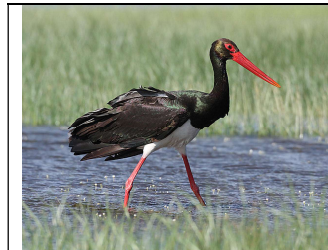
1.

2.

3.

4. Mi a natúrpark földtani gyöngyszeme? Mikor és hogyan keletkezett az itt lévő kőzet? Kik kutatták? Milyen zoológiai érdekessége bukkantak itt? (5)

5. Nevezd meg az itt élő különleges állatfajokat! (4)



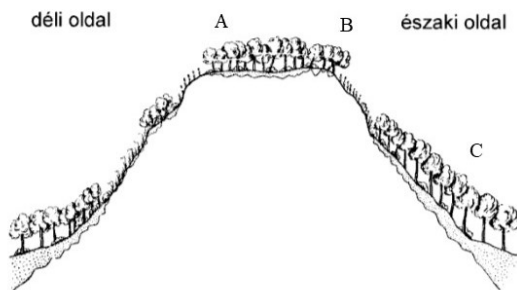
1.

2.

3.

4.

6. Milyen fontosabb társulások találhatók meg itt? Milyen élőhelyen élnek? Az ábrán melyik betű jelölheti őket? (9)



	társulás	élőhely jellemző	betű
1.			
2.			
3.			

7. Nevezd meg 3 itt élő illír flóraelemet! (3)

Forrás: TermészetBúvár 2018/4. szám, internet

Leadási határidő: 2018. december 7.

Természettudományi Tanári, a biológia tanárodnak add!

NEVEDET, OSZTÁLYODAT NE FELEJTSD EL FELÍRNI!

Összesen: 60 pont/